

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

Az első esküdtszéki főtárgyalás Ujvidéken.

Az új bünyádi perrendtartás első tárgyalása immár Ujvidéken is lefolyt. Polgárok, esküdtek ültek egybe, hogy törvényt alkalmazzanak polgártársukról, hogy kimondják a vádlotról a „bűnös” vagy „nem bűnös”-t.

Képzelték, hogy mily nagy érdeklődés kísérte az új bünyádi perrendtartás hozta első festsékét. Ott volt a bíró és ügyvédi kar majdnem teljes számban; ott láttuk az egyéb hivatalok számos tagját, a kereskedői világ sok tagját, számos előkelő polgárt, úgy, hogy a tárgyalás helyeül kijelölt végtárgyalási terem kicsinek bizonyult.

A tárgyalás tárgyát egy szándékos emberölési és súlyos testi sértés esete képezte. Zay Péter óbecsei szabó, megölte sógorát Mészáros Petert és súlyos sebeket ejtett ledér feleségén is. A féltékenység, felesége ledérsége feletti elkeseredés adta kezébe a kést.

Pontban kilencz órakor nyílt meg az elnöki szoba ajtaja és azon a közönség feszült figyelmé közt belépett a bíróság.

Elsőnek Ringhofer Lajos elnök lépett be, őt követte a két szavazóbíró: Saághy Ferencz és Rehák Ferencz — az utóbbi a beteg Haupt Frigyeset helyettesítette —; végül Boross Jenő és dr. Konez Mihály jegyzők léptek a terembe.

Az ülés megnyitása.

D. e. 9 órakor a következő lendületes beszéddel nyitotta meg a nevezetes első ülést Ringhofer Lajos kir. tszéki elnök:

A törvény rendelkezésénél fogva a magyar állampolgár arra hivatott meg, hogy a hivatalos bíró oldala mellett bírói széket üljön. Nagy átalakulása ez büntető igazságszolgáltatásunknak, mert az esküdtszék a közvetlenség, nyilvánosság, a szóbeliség nagy elveinek, első sorban megtestesítője; s a mai naptól kezdve itt is, éppen a büntetendő cselekmények leg-súlyosabb eseteiben, mi hivatásos bírák büntetést csak akkor szabhatunk ki, ha az esküdtek kimondják a bűnös és a büntethetőséget. És ennek kimondásában az esküdt csak lelkiismeretével számol, ennek felelős. Ezért a törvényhozás azt a garanciát, melyhez az esküdtszéki eljárás sikerét kötötte, akkor találja meg, ha az esküdt lelkiismeretét a törvény, igazság és méltányosság sugallják. Kétségtelen, hogy ez az új törvény, az állampolgárok nagy megterhelésével jár. De eltekintve attól, hogy a polgár immár lényeges és nélkülözhetetlen faktora az igazságügynek, a törvényhozás célja volt, a lakosság zömét képező polgári elem erkölcsi értékének és társadalmi életének emelése és fokozása. Én hiszem, hogy a magyar állampolgár lelkiismeretesen és egyszerűen fogja kötelességét teljesíteni: hisz eddig is tényezője volt a közügyek egyeb ágazatainak. Most pedig, hogy élet és szabadság felett ítélik, részese lett a közügyek legfontosabbikának, az igazságszolgáltatásnak.

Mielőtt az első esküdtszéki ülésnek első ülést megnyitnám, hazánk büntető igazságszolgáltatásának ezen nagy átalakulása pilla-

natában ezek jutottak eszembe. S midőn melegen üdvözlöm az esküdt urakat, mint ezen ülésben velünk közreműködő bíró társainkat, a vádhatóság tisztelt képviselőjét, s a tisztelt védő urat: azt hiszem, hogy mindnyájunk óhajta, hogy ítélezéseinkbe az örök igazság fáklyája világítson nekünk.

A közönség, mely állva halgatta végig a beszédet, lelkes éljenzésbe tört ki e beszéd végén. Erre felállt és a következő hatásos beszédet tartotta:

Popovits Aurél „Tisztelt esküdturak! A törvényszéki elnök urnak fennkelt szellemű szavai után én csak ismétlésbe bocsátkoznám, ha a tisztelt esküdt urak magasztos hivatásának méltatásával foglalkoznám. De nem zárkozhatom el én sem, mint a vádhatóság képviselője, hogy önöket, t. esküdt urak, a szabad polgárokat, a kik hivatva lesznek polgártársaik élére, vagyona, becsülete fölött, tisztán, minden külső befolyástól menten, csupán meggyőződésük alapján, ítélni, ma midőn korszakot alkotó működésüket megkezdik, örömmel ne üdvözlöm.

Engedjék meg tisztelt uraim, hogy ez alkalommal a vádhatóságnak a bűnperben való szerepléséről, álláspontjáról néhány szót szóljak.

Tiszt. esküdt Urak! Az alkotmányos állam a megsértett jognak helyreállítására célozva, a megtorló eljárás megindításával, a büntető per folyamatba tételével a vádhatóságot bizta meg. A vádhatóságot tette, különösen a nyomozó eljárás során, a büntető per urává; jogává, de egyszersmind kötelességévé tette azt hogy a nyomozó eljárás folyamán győződjék meg arról, hogy az az egyén, ki büntetendő cselekmény elkövetésével terheltetik, ártatlan-e vagy bűnös-e és ha a nyomozó eljárás folyamán arról győződik meg, hogy az illető terhelt ártatlan, vagy a büntetendő cselekmény ellene nem bizonyítható be, a nyomozást szüntesse meg illetve az eljárás későbbi folyamán ejtse el a vádat.

Tisztelt esküdt urak! A vádhatóság tehát nem egy, minden áru bűnös kereső közeg, mert annak magasztos hivatása és kötelessége nemcsak az, hogy — bűnösönök elé állítsa, hanem az is, hogy az ártatlanságot diadalra vezesse. Igen tisztelt esküdt uraim, a vádhatóságnak, önöknek, uraim, az esküdtszéki tagjainak, mindnyájunknak együtt célja csak az lehet, hogy az igazság kiderüljön, a bűnös nyerve el büntetését, az ártatlan meneküljön tisztán, minden meggyalázó folt nélkül! Közös célunk ez lévén, igyekezzünk, hogy ezt minden esetben elérjük, és az én kérésem, tisztelt esküdt uraim —, az önökhöz csak az, hogy verditjük megalkotásánál ez lebegjen vezérlő fáklyaként szemek előtt: „Legyen igazság!”

A beszéd végén ismét éljenzett a közönség; majd pedig a következő beszédet tartotta:

Gosztovics Pál ügyvéd védő: Nagyságos Elnök Ur! Tekintetes kir. törvényszék! Tekintetes vádhatóság! Tisztelt esküdt urak!

A nagyságos elnök ur és a vádhatóság képviselője részéről elmondottakat nem szükséges, de tán nem is kell ismételnem, mert

az én terem egészen más! Az én terem a védő tiszte s mint védő, és mint az ügyvédi karnak képviselője, én érzem magamat hivatottnak leginkább, hogy azt a reformot, melylyel az új intézmény behozatott, üdvözlöm. Köszönöm a sorsnak, hogy az új intézménynek kezdetén engem szerencsétlenül abban, hogy részt vegyek az új intézmény életre valósgának fölsegítésében, — a mai nap mint védő, — de mint az esküdtszék tagja is. Köszönöm a sajtó képviselőinek is, hogy megjelentek, hogy mindjárt ez intézménynek természete és hatása iránt fogalmat szerezzenek maguknak és különösen a védők működése iránt tisztába jöjjenek! Köszönöm végül a közönségnek is, hogy ily szép számmal megjelentek, jeléül annak, hogy ez intézmény mindenki részéről nehezen várt jótétemény!

Én részemről ez intézményt, mint a népjogkörének kiterjesztését is, újból üdvözlöm! Magam is a népből származván, mikor a népjogának érvényesüléséről van szó, felveszem a harcot. De meggyőződésem az, hogy ezen intézmény nem fog teljes mérvben érvényesülhetni, mert az országban levő nemzetiségek nem annyira nem engedik, — mint feltehető, hogy nem engedik, hogy ezen intézmény úgy érvényesüljön, a hogy azt a törvény intenciója megkívánja. De ettől eltekintve a polgártársak intelligenciája, önérzete, a polgártársak nagyra törekvése, öntudata garanciával szolgál arra, hogy ezen új intézmény szolgáltatában állók lelki erejével ennek érvényesülését támogatni fogják. A kölcsönös szentet, az a testvéries érzület, a mely ezen a tájon mindig uralkodott, ez vezérelje a polgártársakat miet esküdteket, az ügyek elbírálásánál. Biztos vagyok, hogy nem fog találkozni esküdt, a ki különbséget fog tenni a polgártársak nemzetisége, vallása és vagyoni helyzete között!

De tisztelt esküdt uraim, az ügyvédek részéről is üdvözlöm önöket, és legyen szabad remélenem, hogy az esküdt urak feladatuknak meg fognak felelni. Ez alkalommal nem hagyhatom figyelmen kívül, hogy az ügyvédek hatáskörét is ne érintsem, bár mondhatják rám: Cicero pro domo beszélek. Az ügyvédeknek mint védőknek eddig szűk hatáskörük volt. Innen származtak azok a félreértések, bizalmatlanságok, az ügyvédi állás irányában, mert a közönségnek nem volt elég alkalma az ügyvédet megfigyelni hivatása teljesítésében. Jelenleg az ügyvédi hatáskör kiszélesedett, és jelenleg a polgároknak, mint esküdteknél alkalmuk van az ügyvédek hatáskörében megszemlélni, működését megbíralni és értékét megbecsülni.

De maga az esküdtszéki intézmény is eltérő attól, a mi eddig a bíró hatásköre volt. Eddig a bíró a törvény betűihez volt kötve, az esküdt urak nincsenek a törvényhez kötve. Nekik legfőbb uruk a lelkiismeret. Habár a törvény szövege a vétkesség mellett szólana is, ha az esküdt urak úgy látják, hogy a vádlott ártatlan, joguk van felmentő ítéletet hozni. De ha nincsenek is kötve a törvény szavaihoz, mégis a törvény szellemében, a törvényre való tekintettel kötelesek hivatásukat gyakorolni. A törvényt értelmezni, alkalmazni, magyarázni az önök hivatása és

ha azt látják, hogy a törvény nem gondoskodott eléggé a mentő és enyhítő körülmények felsorolásában, jogukban áll azt kitágítani.

Ismételtelen kérem az esküdt urakat, legyenek a védők irányában is tekintettel, ismerjék el azoknak működését, hisz az ügyvéd is egy faktora az igazságszolgáltatásnak, s bár még eddig a bírák és az ügyészszel egyenjogú faktornak nem volt elismerve, a jelen reformnak a feladata az, hogy egyenjogú faktorra tegye. És erről az oldalról üdvözlöm az esküdt urakat!

Végül az esküdték részéről felszólt, nagy tetszést aratva a következő beszédjével: Zombory László. Nagyságos Elnök ur! Tekintetes kir. Törvényszék! Nagyságos Főügyész-helyettes ur! Tekintetes ügyvéd urak!

Csak a formában különböztek egymástól, de az igazságok nem találták meg. Nem lehetett az a formája az igazságszolgáltatásnak örökéletű, mert nem volt az sem nagy, sem igazságos. Hányszor támadtatott meg az igazság, hányszor torzított el!

Ez évezredek át vajudó formája az igazságszolgáltatásnak, legfejlettebb alakban az esküdtbírósgában jelentkeznek.

Más boldogabb és műveltebb nemzetek, századokon át éltek az igazságszolgáltatás ezen fenséges módjával, mi ennek a fényes intézménynek a hajnalán vagyunk. Igaz örömmel üdvözljük e drága vendéget mi magyarok is, mert garanciáját látjuk benne a szabadságnak és független meggyőződésnek. Szabadság nélkül igazságot találni nem lehet és igazság nélkül szabadságot, mert e kettő ikertestvér, és egyik halálával a másik következik be. Mert ez igazság előfeltételeit a törvényhozás, Ó-Felsége, a magyar polgároknak megtalálta és mi ezekkel felfegyverkezve indulunk nemes hivatásunk teljesítésére. Érezzük a nagyfelelősséget, tudjuk hogy polgártársainak élete, szabadsága, vagyona és a mi ezekenél is több: becsülete van a mi kezünkbe letéve; tudjuk tisztelt uraim, hogy ezeknek a létkérdéseknek a megoldásában kifáradtak a bírák, filozofusok és pszichológusok és nekünk egyszerű polgároknak, kik se juristák, se pszichológusok nem vagyunk, az utvesztőből oly módon kell kijutni, hogy az örök igazságot legalább megközelítsük. Jól tudjuk, hogy az emberiségnek legdrágább kincse lelkiismeretünk van bízva. Tudjuk és érezzük, hogy a bűnös legdrágább kincsét védelmezzük és arra vagyunk hivatva, hogy ha ezt veszélyeztetve látjuk, megmentsük. S mikor ezen óriási kérdések megoldása előtt állunk, lelkiünk megdöbben és retteget gondolunk arra, hogy hátha tévedünk, helyrehozhatlan hibát követünk el polgártársaink irányában. El kellene csüggednünk, reményünket kellene veszítenünk, hogy nem felelünk meg hivatásunknak, ha nem lebegne előttünk az igazság égi fénye, a mely ki fog vezetni bennünket az igaz uton. És most a mikor legnehezebb, de legmagasztosabb kötelességünket vegyük teljesítendő, hozzád fohászodom töltsd meg szívünket melegséggel, hogy érezzük; elménket világítsd meg, hogy tisztán lássunk örökké élő igazság! hogy általunk és bennünk teljesedett az ige: Népszava, Isten szava.

Elnök ó nagysága, a vád és védelem részéről hozzánk intézett üdvözlőket, mint a bizalom kifejezéseit, köszönettel fogadjuk és teljes erőnkkel arra fogunk törekedni, hogy ennek a bizalomnak megfeleljünk.

Hivatásunk teljesítésében egy célunk lesz: az igazság és méltányosság szerinti ítékezés.

Előttünk fog szüntelen lebegni az a fenséges eszme, hogy minden valóban nagy és valóban, igaz alkotás örökéletű, hogy az igazság az embernek eredendő erénye; nem fogjuk elfelejteni, hogy az igazság elérése az emberiség legfőbb feladata, hogy a mikor az ember az igazságot kiszolgáltatja, legközelebb áll Istenhez.

A mióta ember a földön él, az igazság kérdésének megoldása közül számtalan formát kísérelt meg.

A zsarnok azt hiszi: parancsoló szavával megfélemlített emberei az ő ítéletükkel hirdetik az igazságot. A féke vesztett nép „feszítsd meg“ kiáltásában erőszakolja ki az igazságot.

Ezek mind voltak olyanok, kik azt hitték, hogy megölték az igazságot. Botorok! az igazság örökéletű, mint forrása: Az Isten.

Lelkes éljenzéssel honorálta e szép beszédét a közönség, mire így szólt az

Elnök: Nem hagytam szó nélkül Gosztovcics védő ur beszédében elhangzott azon passzust, amely sértő, a mely szerint az esküdtszéki intézmény, a nemzetiségeket nem elégíti ki. Remélem, hogy a védő ur úgy értette, hogy azért nem elégíti ki, mert a nyelvet nem bírják.

Védő: Igen, csak azért.

A DÉLELŐTTI TÁRGYALÁS.

Ezen ünnepies rész után a vádlottat halgetták ki az általános kérdésegről.

Zay Péter, óbecsei, 29 éves, nős, szabó, vagyontalan, irni olvasni tud, büntetve volt és pedig 9 év előtt testisértés miatt Ó-Becsén 1 havi fogházra és 10 frt. büntetésre, ugyancsak Ó-Becsén sikkasztás miatt 1 napi fogházra és 1 évi hivatalvesztésre ítéltetett.

Elnök jelenti, hogy Dimovics Miklós esküdtet betegsége miatt felmentette, helyette Simon Józsefet hívta be.

Két tanu nem jelent meg, ügyész és védő hozzászólása után törvényszék elrendeli a távirati behívást, de ha nem jelennek meg, mellőzi őket.

Most az esküdtszék megalakulására került a sor. Felolvassák a mára behívottak neveit. Szabó Lajos nem jött el, Pászti Pál beteget jelentett, Georgievics Pál pedig, törvényes oknál fogva felmentetett.

Humoros és egyszersmind karakterisztikus jelenet játszódott le az esküdték neveinek felolvasásánál.

Simon József nevét — szólítja az elnök.

Hier! — volt a válasz. (Nagy derűtség.)

Elnök: Az esküdtbírósg előtt az esküdteknek magyarul kell jelentkezniük.

A vádhatóság és a védő a visszavetési jogot igénybe véve így alakult meg a végleges névsor: Dr. Gál Ödön ügyvéd, Lovrekovics Ferencz halász, Köhler Pülöp asztalos, Zombory László ügyvéd, Spitz Mihály kőműves, Guszek Istvá ács, Freund Lajos buzakereskedő, Keleti Ferencz tisztviselő, Schuster Rezső ügynök, Polákovics László eczetgyáros, Simon József sütő, Dr. Balla Aladár ügyvéd, rendes. Popper Lipót kereskedő és Fürst János vendéglős, póttagok.

A vádhatározat felolvasására került a sor, mely szerint Zay Pétert, neje, Slancsics Verona és Mészáros Péter sógora ellen etkövetett sulyos testi sértés miatt, — utóbbinál halált okozó, — vád alá helyezték.

Zay Péter vádlott kihallgatása alkalmával így vallott:

Nem érzem magam bűnösnek, mert feleségemet megsebesítettem. 1897-ben esküdtem meg vele. Ó-Becsén laktunk, hol szabó segéd voltam, később önálló lettem. Házasságomból egy kis fia született. Eleinte jól éltünk, voltak ugyan kisebb családi perpatvarok, de ezek, komolyabbak sohasem voltak. Utóbbi időben özv. Szabadosi Mihályné házához költöztünk, kinek egy 18 éves leánya és egy 17 éves Sándor nevű fia van. Sándorhoz egy romlott erkölcsű nő járt. Feleségem evel megismerkedett, később összebarátkoztak. Együtt jártak mindig a piacra. Én elítéltem ezt a barátságot. Szegény vagyok ugyan, de tisztessége. Feleségem azonban tovább járt vele, gyakran kora reggel mentek el, és csak 12 órakor jöttek vissza. Haragosan felelősségre vontam, ő himólt, hámolt. Pár napig korán jött vissza, de akkor ismét elmaradt délig. Egyszer azt mondta, hogy apósommal a járásbírósnál volt, később kitűnt, hogy apósom itt sem volt, ekkor megkérdeztem és ő elmesélte, hogy avval a rossz nővel az „Europa“ vendéglő szobalányánál volt és ott „brudert is ittak.

Megpirongattam. Rövidre rá azt mondta, takarítónó akar lenni az „Európában“ Elleneztem. Sógornőmnnek panaszkodtam, de ő is rábeszélte. Már akkor azt hittem, azért hijják oda, mert fiatal. De ő beált. Sokáig nem maradt ott, mert visszajött és panaszkodott, hogy a szobaasszony 1 frtot visszatartott neki. Én elmentem a szobaasszonyhoz, — ott tudtam meg, hogy feleségem mily uton szerezte a pénzt. Otthon összeszidtam. Ettől kezdve zsörtölődünk. Napokig bitangolt. Mással többet volt, mint odahaza. Barátaim már mondták, hogy feleségem milyen. Elhatároztam, hogy meglessem. Május elején egy kerítönőhöz ment be, utána mentem, de akkorra már nem volt ott. Én pedig már felbolond voltam. Másszor a Buki csárdába ment, utána mentem, de ott sem értem el. Egy szép napon kijelentette, hogy Földvárba megy apjához. Pénteken el is ment, de másnap amint ígérte nem jött vissza. Elmaradt 8 napig. Akkor én valakitől megtudtam, hogy Zentán van. A rendőrségnél kértem, tolonczolják vissza. De a rendőrfőnök azt mondta, hijjam előbb magam haza. Zentán kerestem mindenütt, de nem találtam. Egy háznál meglátta, ő elszaladt, bemenekült a disznóólba. Ott találtam meg. Kijött, hittam haza és mentünk is haza felé. Alig mentünk 4 láncnyi utat, ő leült, majd mikor tovább mentünk, mindig vissza nézett, mintha várna valakit. Féltem, hogy megölet. Azt mondta, hogy pinczernő és ha nem tetszik szurjam agyon. Erre ő megfordult és visszament Zentára, én pedig egyedül mentem haza. Egy más alkalommal ismét Zentára mentem. Egy csárdában ölekezni találtam.

Elnök: Hogy ölekezett?

Vádlott: a hozzá legközelebb ülő Flatt Viktor dr. főispánhoz lép és ezen megutattja. (Nagy derűtség.)

Vádlott: Hazahittam, eljött egy darabig, de ismét visszament. Októberben visszajött megbékültünk de 2 nap mulva ismét Török-Becsére ment, hol a „Fehér hajó“-ban szobalány lett. 2-3 napig ott volt. Hazajött, sógoromhoz ment. Én este oda mentem, keresztlémasztam a kerítésen, mert a kapu zárva volt, az ablakon kopogtam, sógorom beengedett. Beszéltem a feleségemmel, vissza akartam szép szerével hinni, amikor fülében arany fülbevalót, újján az aranygyűrűt pillantottam meg. Tudtam ezt is rossz uton szerezte. El voltam keseredve kivettem a késemet és azt mondtam: Elvágom az orrodát és füledet hogy senkinek se tessen. Ó erre kirohant. Sógorom pedig egy bottal kétszer fejbevágott. Én ki akartam az ajtón rohanni, de a konyha nagyon sötét volt, és ott valaki késsel kétszer a karomba szúrt. Én hadonáztam, ott szurhattam meg a feleségemet, ott a sógoromat.

Elnök: A vizsgálóbírónak azt vallotta, hogy az ágynál szúrta meg; vagy az egyik, vagy a másik igaz?

Vádlott: Megmaradok mostani vallomásomnál. A vizsgálóbíró nem olvasta fel, amit velem aláíratott.

Elnök: Hát a vizsgálóbíró megcsalta magát?

Vádlott: Hát úgy látszik. (Derűtség.) Ezután az orvosi látéleteket olvasták fel úgy Mészárosról, mint Zayról és Zay feleségéről.

Zombory esküdt: Lehetséges, hogy vádlott ide oda szurkált? Lehet-e véletlenül, hogy halálosan megsebesítette Mészárosot, vagy feltétlen szándékos-e a sérülés?

Dr. Waldner orvosszakértő: Lehet, hogy ide oda szurkált.

Dr. Koda orvos: épelműnek tartja vádlottakat.

Védő: Létezik-e egy pillanatnyi mania, sine delirio?

Dr. Koda: Vannak kivételes esetek, de itt nem hiszem, hogy ez lenne.

Dr. Wagner úgy vall, mint dr. Koda.

Dr. Gál esküdt: Lehet-e, hogy vádlott oly állapotban volt, mint sok részeg: ha be van rúgva nem tud magáról, de pár napra rá mindent tud?

Dr. Wagner: Nem hiszem, de lehetséges.

Ezekután a tanúk kihallgatására került a sor:

Dr. Waldner tanú Zayné ledér, rossz nőnek vallja. Óbecsén nincs olyan ledér nő, mint ő. Fényes nappal tanúhoz, ki feleségével sétált, hozzádörgölődött.

A tanú meghiteltetése után délutáni háromkor halasztotta az elnök a tárgyalás folytatását.

DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR.

Berényi Béla, rendőrfelügyelő tanú oldalfegyverrel jelenik meg.

Elnök: A törvényszék előtt tessék az oldalfegyverét letenni.

Tanú: (megteszi) Zayné ledér nőnek ismeri, ma is kéjelgésből él.

Nagy mozgás támadt, midőn a vádlott felesége, Zay Péterné szül. Szlancsik Verona a bíróság előtt megjelenik.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy nem kell vallania, ha nem akar. Kérdezem hát, akar vallani?

Zay Péterné: Akarok. (Mozgás.)

Zay Péterné lényegileg így vall: 1 1/2 évig együtt élt a férjével. Férje lusta volt dolgozni. Férje kényszerítette, hogy kéjelgésből tartsa fenn magát. Férje többször eladta. Az esetről magáról így vall: Férjem az ágynál, amidőn a fülbevalóimat nem akartam odaadni, kétszer megszurta.

Dr. Balla: Rendőrfelügyelő vallomása szerint maga ma is kéjelgésből tartja fenn magát. Ha akkor férje kényszerítette, most ki kényszeri?

Tanú: (hallgat).

Öz. Mészárosné: vádlott sógora nője tanú. Zayné folyton koncsorgott, rossz nő, szállodákba járt, hiába pirongatta. Zay kérte, bírja rá feleségét, hogy szüntesse be ezen életmódot. — Az esetről így vall: Zay hita szép szóval az asszonyt haza, de ő azt mondta, haza nem megy ily szemét gazemberhez. Erre az ágynál Zay kétszer megszurta feleségét, onnan a konyhába rohantak, hol Zay a férjét megölte. A konyhában sötét volt. Zay jóviselkedésű, dolgos, munkás volt.

Elnök: (vádlottnak) hallotta hogy sógorasszonya azt vallja, hogy az ágynál szúrta meg a feleségét?

Vádlott: Hát ha a sógorasszony azt mondja, hogy az ágynál szúrta meg, hát legyen neki igaza. (Derültség.)

Elnök: Hát sógorasszonya kedvéért magára vállalja? Vagy hazudott talán a sógorasszonya?

Vádlott: Olyanformán. (Derültség.)

A bizonyítási eljárás evvel befejeződött, mire a törvényszék visszavonult a kérdőpontok fogalmazására. A kérdőpontok megállapított szövege ez volt:

I. CSOPORT.

I. Bűnös-e Zay Péter vádlott abban, hogy Óbecsén 1899. évi október hó 27-ikén este 7—8 óra között Mészáros Péter házában törvényes nejét szül. Szlancsik Veronát ölésre irányuló szándékkal késsel megtámadta s felesége megölésének véghez vitelét azzal, hogy mellén kétszer megszurta — megkezdte anélkül, hogy a cselekmény elkövetésekor olyan erős fokú felindulásban lett volna, mely által elmeheli tehetsége meg volt zavarodva s akaratának szabad elhatározási képességével nem birt? Igen vagy nem?

II. Ha az esküdtek az I. számú kérdésre nemmel felelnek: bűnös-e Zay Péter vádlott abban, hogy Óbecsén 1899. évi október hó 27-én este 7—8 óra között Mészáros Péter házában törvényes neje szül. Szlancsik Verona testét szándékosan, de ölési szándék nélkül — késsel akként bántalmazta, hogy Szlancsik Verona ennek folytán 8 napon túl, de 20 napon belül gyógyult sérüléseket szenvedett, anélkül, hogy a cselekmény elkövetésekor olyan erős fokú felindulásban lett volna, mely által elmeheli tehetsége meg volt zavarodva, s akaratának szabad elhatározási képességével nem birt? Igen vagy nem?

II. CSOPORT.

I. Bűnös-e Zay Péter vádlott abban, hogy Óbecsén 1899. évi október hó 27-én este 7—8 óra között Mészáros Péter házában Mészáros Pétert ölésre irányuló szándékkal, egy az ő mellén ejtett késdöféssel megölte? Igen vagy nem?

II. Ha az esküdtek az I. sz. kérdésre igennel felelnek vádlott szándéka az I. sz. a. főkérdésben körülírt büntettnél erős felindulásban keletkezett-e s rögtön véghez vitett-e? Igen vagy nem?

III. Ha az I. sz. kérdésre az esküdtek igennel, a II. sz. kérdésre pedig nemmel felelnek: vádlott szándéka az I. sz. kérdésben körülírt büntettnél erős felindulásban keletkezett-e, s ezen felindulásban rögtön végrehajtott-e, s az erős felindulást az okozta-e, hogy a megölt Mészáros Péter Zay Péter vádlottat balkarján jogtalanul megszurta? Igen vagy nem?

IV. Ha az I. sz. kérdést az esküdtek nemmel oldották meg; bűnös-e Zay Péter vádlott abban, hogy Óbecsén 1899. évi október hó 27-én este 7—8 óra között Mészáros Péter házában Mészáros Pétert az által, hogy a mellébe kést döfött szándékosan, de ölési szándék nélkül oly súlyosan bántalmazta, hogy ennek következtében Mészáros Péter elhalt? Igen vagy nem?

V. Ha a IV. sz. kérdést az esküdtek igennel oldották meg: vádlott szándéka a IV. sz. főkérdésben körülírt büntettnél erős felindulásban keletkezett-e, s rögtön véghez vitett-e? Igen vagy nem?

VI. Ha a IV. sz. kérdésre az esküdtek igennel, az V. sz. kérdésre pedig nemmel felelnek: vádlott szándéka a IV. sz. kérdésben körülírt büntettnél erős felindulásban keletkezett-e, s ezen felindulásban rögtön végrehajtott-e, s az erős felindulást az okozta-e, hogy a megölt Mészáros Péter Zay Péter vádlottat balkarján jogtalanul megszurta. Igen vagy nem?

VII. A fent leírt cselekményeknél szükség volt-e Mészáros Péter megszuratása azért, hogy Zay Péter a személye ellen Mészáros Péter által intézett jogtalan és közvetlen megtámadtatást elhárítsa. Igen vagy nem?

A kérdőpontok felolvasása után az elnök Popovics főügyész helyettesnek adta át a szót a vád előterjesztésére.

Popovics főügyész helyettes: Egy elzülött kis család tragédiája játszódott itt le. Egy elzülött ember, ki magát eltartására nem érezte elég erősnek, neje erényét bocsájtotta áruba. Egy elbukott nő rálépett a lejtőre, a piszokban szerzett kenyeret nem osztotta meg hitvestársával. Elvakítva a piszokban szerzett aranyon neje élete ellen tör. Ez a tárgyalás rövid, de szomorú tartalma. Vádlott neje erkölcsstelenségéből hasznot akart húzni, csak mikor nem sikerült, akkor támadt neje ellene. Ezért kéri az esküdteket, mondják ki vádlottat a 279. §. ütköző 280. §. minősülő emberölés kísérlet büntettségében és kísérletében bűnösnek.

Gosztovics Pál védő: Meglepődött a vádhatóságnak vádlott személyére vonatkozó leírásán; vádlottról azt mondani, hogy neje áruba bocsájtotta, és hogy kapzsiságból szúrta meg, ez abszurdum. Mindkét tanú azt mondta, hogy dolgos munkás. Ezek után odadobni, hogy kapzsiságból tette mindazt, megengedhetőnek nem tartja. Ha a vádlott rossz erkölcsű volna, nem jart volna olyan sokáig neje után, hogy jobb útra térítse. A nő okozta a tragédiát. A vádlottat abban az irányban, hogy nejét eladta, nem lehet terhelni, ezt megengedni nem fogja. Fenyegetését, hogy fülét, orrát levágja, enyelgésnek tartja. (Derültség.)

A nő és a sógor a viaskodásban lett megszurva. Az egésznek a konyhasötétség az oka.

Kéri az esküdteket, mentseik fel védenczét.

Az elnök erre igazán remek előadásban megismertette az esküdteket a kérdés jogi oldalát és megmagyarázta az esküdtek tanácskozására vonatkozó szabályokat.

Az esküdtek erre visszavonultak 5 negyed-órás tanácskozás után kihirdették az eredményt, mely szerint az esküdtek

az I. csoport 1. kérdésére Nem

az I. csoport 2. kérdésére Nem

a II. csoport 1. kérdésére Nemmel

a II. csoport 2. kérdésére Igennel feleltek

6. kérdésre igennel feleltek; a törvényszék ezután ítélethozatal végett visszavonultak, és 1/2 órai tanácskozás után kihirdették az ítéletet, mely szerint Zay Pétert 1 1/2 évi börtönrre ítélte.

Ügyész semmiségi panaszt jelentett be, mire Zayt ideiglenesen szabad lábra helyezték.

A verdikt a legjobb benyomást keltette úgy a jogászok mint a közönség körében általában.

Ujdonságok.

(A második esküdtszéki tárgyalás.)

Kedden és szerdán tárgyalta az esküdtszék a második ügyet, mely szintén egy szándékos emberölési eset volt. A kifejtett tényállás szerint Kovacev Nikola, Mandits Milos és Katyánszki Zsarkó vádlottak 1899. november hó 28-án pár héttel előzőleg történt összehozalkozás miatt megölték Rigyiczki Koszta csurogi lakost. Az esküdtszék elnöke Ringhofer Lajos tsvzéki elnök, tagjai Ernst Ödön és Saághy Ferencz voltak. A jegyzői tisztet dr. Koncz Mihály és Pankovics Aladár aljegyzők végezték. A vádhatóság képviselőiben Harsányi Elemér kir. alügyész jelent meg; Kovacevet dr. Szlezák L., Mandicsot dr. Lustig Nándor és Katyánszkyt Zombory László védte. Az esküdtszék tagjai lettek: Gosztovics Pál, dr. Balla Aladár, Nagy Sándor, Spitz Mihály, Kugler Ede, Keleti Ferencz, Miroszavlyevits Koszta, Freund Lajos, Steiner Gyula, dr. Tapavicza György, Szabó Lajos, Fürst János rendes — és Simon József s dr. Gál Ödön póttagok. A bizonyítási eljárás befejeztével a vád- és védbeszédok után az esküdtek visszavonultak, hogy az eléjük terjesztett kérdésekre feleljenek. Egy órai tanácskozás után kihirdette Gosztovics Pál, az esküdtek főnöke az eredményt, mely szerint az esküdtek Katyánszkyt nem bűnösnek mondták ki, míg Kovacevet és Manditsot a halált okozó súlyos testi sértés büntettségében bűnösnek találták. Ennek folytán a kir. törvényszék Kovacevet 3 1/2 évi, Mandicsot 3 évi fegyházra ítélte, Katyánszkyt pedig felmentette. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint dr. Szlezák Lajos és dr. Lustig Nándor semmiségi panaszt jelentettek be.

(Zászlószentelés.) A helybeli „Függetlenségi kör“ márczius 15-ikén zászlószentelés egybekapcsolt ünnepélyt rendez.

(A sakk-kör közgyűlése.) Az ujvidéki sakkör f. hó 11-én este 6 órakor tartja II. rendes közgyűlését saját helyiségében. (Pilseni söresarnok:) A közgyűlést társas vacsora követi.

(Országos vásár.) A legközelebbi ujvidéki országos vásár 1900. évi márczius hó 17., 18. és 19-én fog megtartatni. Sertések felhajtása meg van engedve.

(A bándá pizse.) Messze nagyon messze terjedt a hire annak a bálnak, melyet a helybeli cigánymuzsikosok e hó 1-én megtartottak. Olyannyira messze jutott a hire, hogy még Boszna-Samaczból is jöttek vendégek egyenest e bálra. Eichwald Antal és Ilits Ferencz, fiatal legények voltak azok, kik eljöttek hozzánk bálozni, és tény a mi tény, ők keltették a legnagyobb feltűnést. Festői bosnyák kosztümjöknek sok bámulója akadt. De egyet elfelejtettek magukkal hozni: kellő számú pénzeket, és így abba a bajba jutottak, hogy nem tudták, hogyan mennek majd haza. És mikor már közel voltak az indulási időhöz egyrészt, a kétségbeeséshez másrészt, észrevette az egyik — cigányszeme volt az isten-

adtának! —, hogy ott áll elhagyatottan a bái pénztár. A gondolatot tett követte, és a két siheder feltörte a pénztárt s abból kerek 200 koronát emelt el. Vigan dudálva hagyták el Ujvidéket, de örömiük nem tartott sokáig, mert a vizsgálat, melyet a helybeli rendőrség megindított, kiderítette a tetteseket. Eichwald és Ilits ennél fogva ma megint Ujvidékre érkeznek — de esendőri fedezet mellett, — és itt várják majd büntetésüket azért a gaztettért, hogy „a bándá pizsit” elemelték.

(A közvitéz bankója.) Hat karajzárós lénungból egy kékhasút összekuporgatni bizony alig lehetséges: így gondolkodott. Burg kantineros, midőn e héten beállított hozzá Dábits Jovan, a 6. cs. és kir. gyalogezred közvitéze. Megnézte hát a a tizest, és csakhamar konstatalta, hogy az minden inkább, mint valódi. Feljelentette tehát az esetet, és a vizsgálat folyamán kisült, hogy a közlegény unokaöccse annak a Dábits Peronak, a ki a Hild-féle pénzhamisítási perben mint az egyik vádlott szerepel. A talány, hogy honnét került a hamis bankó a Jován birtokába, evvel alighanem meg is fejlődött.

(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.) A kereskedelemügyi miniszter a Rézvénytársaság vilamos és közlekedési vállalatok számára a budapesti és észéki lovasut-részvénytársaság észéki czégeknek, az Ujvidék szab. kir. város területén és pedig: 1. a péterváradai hid duuaparti fejtől a Duna-utczán, Futtaki-utczán, Szederfa-utczán és Máttyás király-utczán át a m. kir. álamvasutak pályaudvaráig; 2. a Futtaki-utczából elágazólag a polgári lövölde érintésével sertéshizlalóig; 3. a Fő-utczából elágazólag a Szűsz-utczán, Buza-téren és Temerini-utczán át a vámsorompóig; 4. a Futtaki-utczából kizárólag a Vármege-utczán és Rézműves-utczán át a Temerini utczáig vezetendő szabványos nyomtávú, vilamos üzemű vasutvonalakra, hivatali elődje 1898. évi február hó 8 án kelt rendeletével kiadott és mult évi február hó 22-én meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számított további egy év tartamára meghosszabbította.

(Kinevezés.) A zombori pénzügyigazgatóság Jurenka Emi ujvidéki lakóst, a titeli adóhivatalhoz díjasgyakornokká nevezte ki.

(Ingatlanok forgalma.) Az ujvidéki kir. törvényszék mint (telekkönyvi hatóságnál az elmult hét folyamán következő helybeli ingatlanok kerültek átíratás alá: Stepanek Adalbert és neje szül. Paczer Paulina tulajdonát képező 1114. ö. i. számú ház és beltelek Krausz Lázár és szül. Hubert Juliannára 5600. korona vételárban. Özv Paemagics szül. Pávlovits Jecza tulajdonát képező 2233. ö. i. számú üres házhely Sztojkov Pálra 1320. korona vételárban. Kulesár Sándor tulajdonát képező 1207. ö. i. számú ház és beltelek Steigler Ferencz kir. járásbiróságl tisztviselő és neje Fluchtner Paulina 3700 korona vételárban.

(A maláta-káv bevezetéséről.) a mely körülbelül egy évtizeddel ezelőtt megkezdődött és ma már az egész művelt világban elterjedve van, mindinkább bebizonyul, hogy azt jótékony hatás kíséri, a nemzetgazdaság, mint az egészség javára. Megbecsülhetetlen az a megtakarítás pénzértékben és a jólétnek azaz előmozdítása, a melyet a Kathreiner czég az ő egészséges honi kávéitalának általános bevezetés által elért. Nem is állunk már messze attól az időtől sem, a mikor a Kathreiner-féle Kneipp maláta-káv, mint kitűnő pótkáv a babkávéhoz, vagy ott, a hol orvosi rendjelet folytán a babkáv használatát mellőzni kell, teljesen tisztán élvezve, minden családnál otthonos lesz. Bizonyára örömmel üdvözölhető az a háziasszony, aki mindennapi szokásaitunk eme egészségi javulását övének üdvére bevezet vagy bevezetett és azt előmozdítja.

(Öngyilkossági kísérlet.) Bek Jenő bajai 22 éves nyomdászsegéd f. hó 1-én este 7 órakor revolverrel kétszer magára, kétszer pedig a levegőbe lött. Az egyik golyó a mellébe furo-

dott, honnan még nem sikerült kivenni, a másik a karját surolta. Sulyosan megsebesülve a kórházba szállították. Tettének oka szerelmi bánat.

(Szökött katona.) Ismét egy szökött katonáról esik szó. A palityi határban a csendőrség letartóztatta Kaldorás János közlegényt, a ki még az elmult évben hagyta el, minden bucsuzás nélkül Karánsebesen állomásozó ezredét. A cs. és kir. 43. gyalogezredhez volt beosztva a legény és azt hagyta el egy szép őszi napon. Épeu hogy belekóstolt a katonaiéletbe és már is bucsut mondott annak. A szökevény katonát visszakísérték ezredéhez.

(Öngyilkosság.) Klenóczky Pál 51 éves zentai lakos, asztalos-mester, mult hó 21-én reggel öngyilkossá lett. Tettének okául gyógyíthatatlan betegségét említik. Öt hét óta sulyos betegen feküdt s nem volt reménye a felgyógyuláshoz Nevezett reggelen felesége a piacra ment s a gondozást 10 éves fiára bizta. A beteg hogy magára maradhasson, a fiut elküldte a boltba s mig az odajárt, beleugrott a kutba. A hazatérő anya és fiu miután a beteget ágyában nem találták, keresésére indultak. Hosszas keresés után a kut előtt ráakadtak a papucsára. A szomorú valóság ennél fogva azonnal nyilvánvalóvá lett s a rendőrség közbejöttével kiemelték a kutból. Temetése másnap d. u. ment végbe nagy részvét mellett.

(Fontos háziasszonynak!) A lakás csak akkor lehet tiszta és pormentes, ha a padló fénymázzal van be vonva. Puha padlóknál ez akkor érhető legjobban, ha azt az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománczsal kenik be. Ezen kitűnő és elismert legjobb fénymáz gyorsan szárad, tartós és gyönyörű fénnyel bír, nemterjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymáznál mert kiadóbb és tartósabb. Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk és kérjen mindenki kizárólag Eisenstädter féle „Linoleum padló zománcz“-ot törv. bejegyzett „vaslovag“ vedjeggyel.

Kiadó laptulajdonos:
dr. Nemes Sándor.

3223. szám
végr. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbiróság 1899. évi V. 1891. számú végzése következtében dr. Stross Emanuel bécsi ügyvéd által képviselt Noa Stross bécsi czég javára Csursics Dávid ujvidéki lakos ellen 876 kor. 76 fil. s jár. erejéig 1899 évi december hó 15-én fogatosított kiélligítési végrehajtás utján lefoglalt és 3018 korra becsült következő ingóságok, u. m.: bolti rőfös árak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbiróság 1899-ik évi V. 1891/2. számú végzése folytán 285 kor. 34 fil. hatkövetelés ennek 876 kor. 76 fil. után 1899 évi október hó 3 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig biróilag már megállapított költségek erejéig ujeidéken alperes üzletében leendő eszközzésére 1900. évi márczius hó 20-ik napjának déli-éltől 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1900. évi márczius hó 9. napján.

Basch Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Nyilt-tér.*

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó Ausztria) az anti-rheumatikus és antiarthritikus vértisztító-thea feltalálójának.

Köszvény és rheumatismus ellen.

Ha itt e helyen a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm urnak forró köszönetemet nyilvánítani azért, mert az ő vértisztító theája fájdalmas rheumának enyhet nyújtott és azért, hogy felhívjam figyelmét erre a kitűnő theára mindazoknak, akik e bajban szenvednek. Nem tudom el sem mondani azokat az óriási kinokat, miket 3 éven át, minden időváltásnál kiállanom kellett, s miben sem orvosság, sem a badeni (Bécs mellett) kenesfürdő használata sem segített. Álmatlanul hevertem éjjeleken át, étvágyam teljesen elfogyott, s testem is nagy mérvben fogyásnak indult. De mintán e theát 4 héten át szakadatlanul használtam, fájdalmaim nemcsak hogy teljesen elmúltak, de ma, pedig már 6 hét óta nem használom a theát, — egész állapotom megjavult. Meg vagyok győződve, hogy mindenki aki hasonló bajban e thea segélyéhez fordul, azt és feltalálóját Wilhelm Ferencz urat áldani fogja.

Tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófnő
ezredes neje.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbizhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts americ. tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Karlet-féle frt 3.— drbonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók. Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves bigenai specialista czég.

ki e hirdetésre hivatkozik!